Istorija 8

Popis iz 1910. svih sveštenika-paroha autokefalne Crnogorske pravoslavne crkve

Autor: **Antena M**

10.09.2022. 15:29 ➔ 17:06

Priredio: Vladimir Jovanović

Crnogorska narodna skupština usvojila je Zakon o parohijskom sveštenstvu, koji je 31. avgusta 1909. potpisao knjaz Nikola.

avgusta 1909. potpisao knjaz Nikola.

Predlagač zakona je tadašnja Vlada (Ministarski savjet) dr Lazara Tomanovića (rodom iz Boke Kotorske), tj. ministar pravde i zastupnik ministra prosvjete i crkvenijeh poslova dr Sekula Drljević (iz Morače).

Novi zakon je normirao, između ostaloga, što je to pravoslavna parohija, te obaveznosti crnogorskoga državljanstva, diplome o školsko-bogoslovskoj spremi i svjedodžbe da nijesu krivično osuđivani za parohe, tj. mirske pravoslavne sveštenike. Evo nekoliko uvodnih članova zakona:

Član 1.

U Knjaževini Crnoj Gori državna je vjera istočno-pravoslavna. Sve sveštenoradnje u narodu vrši pravoslavno parohijsko sveštenstvo mirskog reda.

Član 2.

Parohija je osnovna crkvena oblast sastavljena iz određenog broja pravoslavnijeh hrišćanskijeh domova, koje poslužuje jedan sveštenik. Parohijski dom je zadruga, zasebna porodica, a i punoljetni jedinac sa stalnijelm zanimanjem, koji u zasebnom stanu stanuje. Svi pravoslavni stanovnici jedne parohije njeni su parohijani.

Član 3.

Svaka parohija u Knjaževini Crnoj Gori mora imati svoga parohijskog sveštenika, a oblast protojereja.

Član 4.

Parohijski sveštenik mora biti isključivo ono lice, koje je crnogorski podanik i koje je svršilo stručnu pravoslavnu bogoslovsko učiteljsku školu ovdje, ili na strani — ravnu našoj, i čijeduševne i tjelesne sposobnosti odgovaraju kanonima Pravoslavne crkve i propisima ovoga zakona.

Član 5.

Upražnjene parohije popunjavaju se stječajem koji raspisuje nadležna Konsistorija po odobrenju Ministra Crkvenijeh Poslova...

Члан 3.

Свака парохија у Књажевини Црној Гори мора имати свога парохијског свештеника, а област протојереја.

Члан 4.

Парохијски свештеник мора бити искључиво оно лице, које је црногорски поданик и које је свршило стручну православну богословско учитељску школу овдје, или на страни — равну нашој, и чије душевне и тјелесне способности одговарају канонима православне цркве и прописима овога закона.

Члан 5.

Упражњене парохије попуњавају се стјечајем који расписује надлежна Конзисторија по одобрењу Министра Црквенијех

Kako je prema članu 41, a u vezi sa čl. 6. Zakon o parohijskom sveštenstvu „izvedena nova organizacija parohijâ u Jerarhiji, i shodno ovome, sve parohije upražnjene su”, Konsistorija Cetinjska — glavna kancelarija Crnogorske pravoslavne crkve — a po odobrenju ministra crkvenijeh poslova, „na osnovu čl. 5. a u vezi sa čl. 42. zakona o parohijskom sveštenstvu, raspisuje stječaj [javni konkurs] za popunjavanje upražnjenih parohija u objema Eparhijama”.

Crkva u Knjaževini Crnoj Gori od 1876. ima dvije eparhije (od 1913. tri). Citiram čl. 2 Ustava Svetoga Sinoda iz 1904. godine:

„AVTOKEFALNU pravoslavnu Mitropoliju u Crnoj Gori sastavljaju:

1) CETIN[J]SKA ARHIEPISKOPIJA, sastavljena iz sviju plemena koja se nalaze na desnoj strani rijeke Zete, sa dodatkom varoši Podgorice i plemena zetskog. Upravlja ovom arhiepiskopijom cetin[j]ski arhiepiskop, koji je ujedno i poglavica sve Pravoslavne crkve u Crnoj Gori sa naslovom mitropolita crnogorskog, brdskog i primorskog. Stolica je Cetin[j]ske arhiepiskopije prestonica države Cetinje.

2) ZAHUMSKO-RAŠKA EPARHIJA, sastavljena iz sviju plemena koja se nalaze na

2) ZAHUMSKO-RASIJSKA EPARHIJA, sastavljena iz svijų plemena koja se nalaze na lijevoj strani rijeke Zete. Upravlja ovom eparhijom zahumsko-rasijski episkop. Stolica je Zahumsko-rasijske eparhije u manastiru Ostrogu”.

Poglavar Crkve i ujedno eparhije Cetinjske arhiepiskopije 1910. godine je mitropolit Mitrofan Ban, a eparhijski arhijerej zahumsko-raški episkop Kiril Mitrović.

Eparhija Cetinjska arhiepiskopija se nazivala i — Mitropolijska. Tako stoji i u pomenutom stječaju koji objavljuje „Glas Crnogorca”. „Ovijem pozivaju parohijski sveštenici, koji žele dobiti koju od imenovanih parohija, da najdalje do 15. januara ov. god. [1910] podnesu svoje molbe”, a „uz molbu treba podnijeti i svjedodžbe svršenih nauka; kao i to, da li je molitelj službeno bio kažnjen”.

Stječaj je uspješno sproveden, jer su bezmalo sve parohije u obje eparhije tada popunjene. Jedan od paroha s ovoga popisa je i član Svetoga Sinoda naše autokefalne Crkve – protojerej Pavle Petrović iz Kuča, paroh kosorsko-gornjomedunski.

ност. У исто вријеме Синод најпонизније Вама, Узвишени Господару, најтоплије благодари за небројена добра, која сте отачаственој цркви учинили.

Ваше Краљевско Височанство, Ваш Узвишени Дом и Црну Гору свети Синод препоручује промислу Свевишњега.

Смирени молитвеници:

Митрополит Митрофан
Архимандрит Кирил Митровић
Архимандрит Михаил Дожић
Игуман Прокопије Врачар
Протојереј Павле Петровић
Протођакон Филип Радичевић
Ђакон Иво Калуђеровић.“

Objavljujem kompletan popis rezultata stječaja „za popunjavanje upražnjenih parohija u objema Eparhijama”, koji nam danas pruža dragocjene i interesantne uvide u rasporede i kadrovsku strukturu parohijâ Crnogorske pravoslavne crkve za 1910. godinu…

MITROPOLIJSKA EPARHIJA

Na 1-oj Cetinjskoj, protojerej KRSTO MATANOVIĆ

„ 2-oj Cetinjskoj, STEVAN DRECUN

„ Ba[j]ičko-Donjokrajskoj, SIMO MARTINOVIĆ

„ Konadžijskoj, ILIJA KAPIČIĆ

„ Erakovićsko-Dugodoljskoj, ĐURO PEJOVIĆ

„ Raićevićskoj, JOVAN RADONJIĆ

„ Ćeklićskoj, JOVAN JOVETIĆ

„ Bjeličkoj, PETAR BOŽOVIĆ

„ Čevskoj, KRSTO VUKOTIĆ

„ Ubaljskoj, LUKA NIKOLIĆ

„ Zagredskoj, MILETA BURIĆ

„ Bogetićsko-Stubičkoj, ILIJA MIJUŠKOVIĆ

„ Donjo-Pešivačkoj, PETAR JOVANOVIĆ

„ Zagaračkoj, RISTO POPOVIĆ

„ Komanskoj, KRSTO RADULOVIĆ

„ Bandićsko-Novoseljskoj, PETAR VUKOVIĆ

„ Trnjinskoj, PETAR MIJANOVIĆ

„ Trešnjevačkoj, MILETA STOJANOVIĆ

„ Rcečko-Dujevskoj, MIHAILO JOVIĆEVIĆ

„ Ceklinsko-Dobrskoj, ILIJA ĐURAŠKOVIĆ

„ Kosijersko Bokovskoj, PAVLE RAJKOVIĆ

„ Meteriško-Rvaškoj, JOVAN KOSTIĆ

„ Drušićsko-Dodoškoj, STANKO VUKMIROVIĆ

„ Gornjo-Ljubotinjskoj, NIKOLA DAPČEVIĆ

„ Donjo-Ljubotinjskoj, MILO VUČKOVIĆ

„ Građanskoj, MAŠAN POPOVIĆ

„ 1-oj Podgoričkoj, protojerej DUŠAN PETROVIĆ

„ 2-oj Podgoričkoj, JOVAN LEKOVIĆ

„ Srpskoj [selo u Zeti, prim], ANDRIJA DRAGOVIĆ

„ Golubovačkoj, MIHAILO POPOVIĆ

„ Vukovačko-Žabljačkoj, RISTO POPOVIĆ

„ Berislavačko-Bjelopoljskoj, ŠPIRO RADIČEVIĆ

„ Lješkopoljskoj, JOVAN RADULOVIĆ

„ Orjelučko-Frutačkoj, protojerej MILUTIN BOŠKOVIĆ

„ Danilovgradskoj, JOVAN VELAŠEVIĆ

„ Kosovoluškoj, PETAR VUKOVIĆ

„ Podgorskoj, PETAR HAJDUKOVIĆ

„ Brčeoskoj, NIKOLA JOVANOVIĆ

„ Sotonićsko-Bukovičkoj, SAVO VUKOSAVOVIĆ

„ Gluhodoljskoj, JOVAN GVOZDENOVIĆ

„ Dupi[l]ovsko-Trnovskoj, PETAR PEROVIĆ

„ Limjanskoj, ĐURO KLISIĆ

„ Boljevićsko-Godinjskoj, MARKO PLAMENAC

„ Seočkoj, LUKA IVOVIĆ

„ Krnjičkoj, PETAR PEKIĆ

„ Barskoj, VASO VUKOTIĆ

„ Ulcinjskoj, JOVAN VUJANOVIĆ

„ Gornjo-Lješanskoj, TOMO KAŽIĆ

„ Donjo-Lješanskoj, JOVAN Z. VUKČEVIĆ

„ Grahovskoj, ĐURO KOVAČEVIĆ

„ Viluškoj, KRSTO KEŠELJEVIĆ

„ Klenačkoj, VULE GLIGOVIĆ

„ Renovačkoj, SPASOJE KOPRIVICA

„ Oputnorudinskoj-Crkvičkoj, ŠPIRO GLIGOVIĆ

„ Rudino-Nikšićskoj, LUKA KRNJEVIĆ

„ Trepačkoj, LUKA MRVALJEVIĆ

„ Riđanskoj, SAVO MRVALJEVIĆ

„ Kočansko-Miločanskoj, BOŠKO NIKČEVIĆ.

Parohiju Petrovićsku opslužuju kaluđeri manastira Kosijereva. Parohiju Vranjinsku opslužuje kaluđer manastira Vranjine. Sveštenici JOVAN POPOVIĆ iz Brčeli i IVAN KOPRIVICA iz Banjana ostaju „na raspoloženju".

ZAHUMSKO-RAŠKA EPARHIJA

Na Nikšićskoj, ĐORĐIJE MILANOVIĆ

„ Ozrinićsko-Straševinskoj, LJUBOMIR NIKOLIĆ

„ Lukovsko-Dragovoljićskoj, MILOVAN POPOVIĆ

„ Gornjepoljsko-Oraškoj, NOVO STANIŠIĆ

„ Župskoj, KRSTO VU[J]INOVIĆ

„ Brezovičko-Dragovolučkoj, NIKO MARTINOVIĆ

„ Golijskoj, KRSTO PEROVIĆ

„ Tušinskoj, MITAR CEROVIĆ

„ Uskočkoj, MARKO TREBJEŠANIN

„ Dobroseljsko-Previškoj, ALEKSA ŽUGIĆ

„ Pošćensko-Komarničkoj, MIHAILO ĐUROVIĆ

„ Žabljačko-Tepačkoj, GRIGORIJE MEMEDOVIĆ

„ Šaranskoj, LAZAR DEDEIĆ

„ Rudiničko-Brezanskoj, SIMEON PEJOVIĆ

„ Donjo-Crkvičkoj, JOVAN RADOVIĆ

„ Piščanskoj, JOVAN SOČICA

„ Kolašinsko-Rečinskoj, protojerej NOVICA SIMIĆ

„ Lipovsko-Planskoj, SAVO RUBEŽIĆ

„ Poljsko-Štitaričkoj, RADE VUJISIĆ

„ Prekobrdskoj, MILINKO BULATOVIĆ

„ Barsko-Ravanjskoj, MAŠAN SIMONOVIĆ

„ Jasenovsko-Osredačkoj, STANKO BULATOVIĆ

„ Gornjo-Moračkoj, ALEKSA POPOVIĆ

„ Mrtvo-Dubočkoj, LAZAR BULATOVIĆ

„ Velje Dubočkoj, NIKOLA SIMONOVIĆ

„ Andrijevičkoj, VELIMIR PROTIĆ

„ Konjuškoj, RAFAILO LJEPOSAVIĆ

„ Kraljsko-Božićskoj, BOGDAN VUKOVIĆ

„ Barsko-Mateš
evskoj, VIDAK MIĆOVIĆ

„ Veličkoj, SAVO POPOVIĆ

„ Šekularskoj, ANDRIJA POPOVIĆ

„ Trepačkoj, ALEKSA POPOVIĆ

„ Veruškoj, KRSTO TOMOVIĆ

„ Ljevorječkoj, ARSENIJE POPOVIĆ

„ Dabovićsko-Požarskoj, JOVAN DAMJANOVIĆ

„ Šoba[j]ićsko-Sretenjskoj, STEVAN VUJADINOVIĆ

„ Rsojevićsko-Miokusovićskoj, NEĐELJKO MIHAILOVIĆ

„ Slatinsko-Ždrebaoničkoj, SRDAN POPOVIĆ

„ Gostiljskoj, BOŽO IKOVIĆ

„ Glizičko-Jelenačkoj, STOJAN RADOVIĆ

„ Martinićsko-Spuškoj LUKA RADOVIĆ

„ Stijensko-Đurkovićsko-Rogamskoj, KRSTO VUKOTIĆ

„ Petrovićsko-Blizanskoj, NOVICA POPOVIĆ

„ Orahovsko-Bezijovsko-Kržanjskoj, BOŽO VUJOŠEVIĆ

„ Ubaljsko-Momačkoj, DIMITRIJE PAVIĆEVIĆ

„ Kosorsko-Gornjomedunskoj, protojerej PAVLE PETROVIĆ (član Svetoga Sinoda Crnogorske pravoslavne crkve)

„ Doljansko-Donjomedunskoj, ZAHARIJE ČEJOVIĆ

„ Bratonožićskoj, NOVO GRUJIĆ

„ Brskutskoj, DIMITRIJE POPOVIĆ.

Parohiju Liverovićsku opslužuje kaluđer manastira Župe. Parohiju Bijeljsko-Mokranjsku opslužuje kaluđer manastira Bijele. Parohiju Rudanačko-Dobrilovinsku opslužuje kaluđer manastira Dobrilovine. Parohiju Goransko-Mratinjsku opslužuje kaluđer manastira Pive. Parohiju Crnačku opslužuje kaluđer manastira Ćelije Piperske.

Upražnjene su parohije: Međurječka u Rovcima, Polimska u Vasojevićima i Oraško-Stabanska u Pivi.

PROČITAJ JOŠ... linker

Komentari (8)

POŠALJI KOMENTAR

Jasmina

12.09.2022. 21:50

Čudno,ne spominju primorske parohije.

0 1

Odgovori

CG1

11.09.2022. 21:54

@micki69 treba razumjet što čitaš. Pisano na Crnogorskom jeziku.

 4 1

Odgovori

micki69

11.09.2022. 14:12

Crnogorska Skupstina na predlog Vlade donosi crkvene odluke i odredjuje dtaresine crkvene.To nema ni u Avganistanu.

 3 20

Odgovori

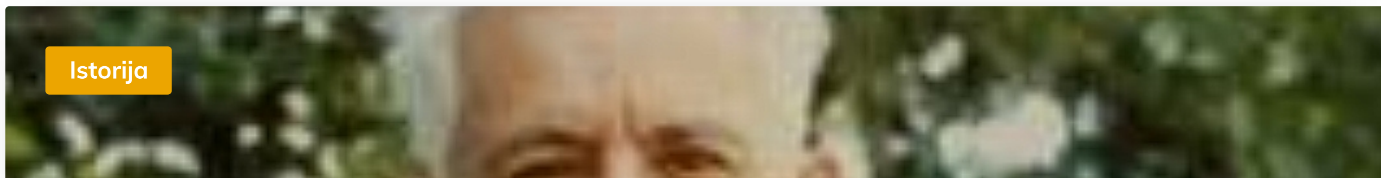
VIDI SVE KOMENTARE

Stav

Ne gase se baklje istine

Istorija

Durković-Jakšić: Osim Njegoševe Crne Gore, pravoslavni Sloveni na Balkanu 1843. nijesu imali autokefalnu Crkvu